

DE SOCIALE VERKIEZINGEN ONTRAFELD

Editors

P. HUMBLET

J. VANTHOURNOUT

Auteurs

H. BUYSENS

M. DE GOLS

A. LEURS

T. VAN DE CALSEYDE

I. VAN HIEL

J. VANTHOURNOUT

intersentia

Antwerpen – Cambridge

De sociale verkiezingen ontrafeld
Patrick Humblet en Jan Vanthournout (eds.)

© 2011 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0269-2
D/2011/7849/113
NUR 825

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

In 2007 organiseerde de vakgroep Sociaal recht UGent een studiedag over sociale verkiezingen. Het verslagboek verscheen onder de titel “De sociale verkiezingen doorgelicht”. Vier jaar later hebben we deze oefening herhaald. Om te vermijden dat de lezer zou denken dat dit een loutere update is, hebben we de titel aangepast. Maar, niet alleen de vlag is gewijzigd, ook de lading verschilt.

Daar waar in 2007 Michel De GOLS geen bijdrage kon schrijven omdat er geen wetgeving op tafel lag, is dit nu wel het geval. *Mais, plus ça change, plus c’est la même chose*. Het aantal nieuwigheden is vrij beperkt. De administratie daarentegen heeft niet stilgezeten en biedt via haar website¹ een pakket nuttige informatie aan, inclusief een rist modelformulieren.

Jan VANTHOURNOUT (die ook nu weer tekent voor het co-editorschap) en André LEURS hebben hun stunt van vier jaar geleden herhaald en een boek-in-een-boek geschreven. Niet minder dan vijfhonderd vonnissen en arresten werden geanalyseerd. In hun bijdrage wordt ingegaan op de basisbegrippen, zoals de technische bedrijfseenheid, leidinggevende functies, kaderfuncties, de kiesverrichtingen, ... Daarnaast wordt onderzocht waarover en door wie werd geprocedeerd.

Sociale verkiezingen zijn hoogdagen voor de sociaalrechtelijke advocatuur. We hebben aan twee advocaten, meester Herman BUYSENS en meester Tony VAN DE CALSEYDE, gevraagd de knelpunten op het vlak van de procedure te fileren. Een bijzondere vermelding verdient hun zijsprong m.b.t. de (on)partijdigheid van de arbeidsgerechten. De desbetreffende passages zullen niemand onberoerd laten.

De editors wilden daarnaast ook nog aandacht te besteden aan een aspect dat onlosmakelijk is verbonden met de sociale verkiezingen, namelijk de bescherming van de personeelsafgevaardigden. Daarover is de laatste tijd al heel wat gepubliceerd. Wij hebben er evenwel voor geopteerd om iemand met jarenlange ervaring in de materie, meester Chris De GANCK, de wet van 19 maart 1991 tegen het licht te laten houden en zich te laten focussen op de lacunes die belangrijk zijn voor de praktizijn.

¹ www.werk.belgie.be/es-sv/socialeverkiezingen.aspx.

Isabelle VAN HIEL, medewerkster van de vakgroep, doet een gelijkaardige oefening vanuit een ander perspectief. Zij schetst een beeld van de (vaak onrealistische) wetsvoorstellen van de voorbije twintig jaar en van het *prisoner's dilemma* dat de sociale partners in zijn greep houdt.

Tot besluit wensen wij aan de lezers die deze publicatie zullen gebruiken als werkinstrument een voorspoedige sociale verkiezing 2012. Dit is echter een boek *for all seasons*. Moge het ook voor anderen een brok interessante lectuur zijn.

Patrick HUMBLET

Jan VANTHOURNOUT

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
---------------------------	---

DE SOCIALE VERKIEZINGEN 2012: WAT NIEUWS?

Michel DE GOLS	1
1. Inleiding.....	1
2. Nieuwigheden.....	3
2.1. De drempels.....	3
2.2. De procedure	4
2.2.1. Pre-electurale verkiezingsprocedure	4
2.2.2. Kieslijsten	4
2.2.3. Mandaten.....	5
2.2.4. Schorsing van de verkiezingsinrichtingen: tussen X en Y	5
2.2.5. Organisaties bevoegd voor het neerleggen van de kandidatenlijsten en het toekennen van de nummers.....	6
2.2.6. Stopzetting van de procedure.....	7
2.2.6.1. De volledige afsluiting van de verkiezingsprocedure. . .	7
2.2.6.2. De stopzetting van de verkiezingsprocedure voor één of meerdere categorieën van personeel (maar niet allemaal) waarvoor geen enkele kandidatenlijst werd neergelegd	8
2.2.6.3. De stopzetting van de verkiezingsprocedure voor één of meerdere categorieën van het personeel waarvoor slechts één enkele kandidatenlijst werd neergelegd	9
2.2.7. Oproeping van de kiezers	10
2.2.8. Elektronische stemming	10
2.2.9. De tellingverrichtingen en verdeling van de mandaten	11
2.2.10. De aanplakking van het bericht en de bewaring van de lijst van de leidinggevende functies	12
2.2.10.1. De berichten	12
2.2.10.2. De lijst met de leidinggevende functies.....	12
3. Organisatorische nieuwigheden	13
3.1. Elektronische informatie-uitwisseling met de fod Waso.....	13
3.2. Gestandaardiseerde formulieren	13
3.3. Elektronisch ‘aanplakken’ van berichten gericht tot de werknemers. .	16

- 3.4. Elektronisch doorsturen van berichten naar de representatieve werknemersorganisaties (acvlb, acv en abvv) en nck 16
- 3.5. Elektronisch doorsturen van de resultaten van de verkiezingen en updaten van de administratieve gegevens 17

OVERZICHT RECHTSPRAAK

SOCIALE VERKIEZINGEN 2004–2008

Jan VANTHOURNOUT en André LEURS 19

- 1. Inleiding 19
- 2. Rechtsbronnen 20
 - Afdeling 1. Een moeizame bevalling 20
 - Afdeling 2. Overzicht van de rechtsbronnen 21
 - Afdeling 3. De onwettigheid van het kb Sociale Verkiezingen 2004 23
 - Afdeling 4. De verhouding tussen de basiswetten en de wet van 7 december 2007 24
 - Afdeling 5. Aard van de reglementering 25
- 3. Wie moet sociale verkiezingen houden? 26
 - Afdeling 1. Principe 26
 - Afdeling 2. De onderneming – technische bedrijfseenheid 27
 - § 1. Algemene principes 27
 - § 2. Bewijs – het wettelijk vermoeden 33
 - A. Criteria 40
 - B. Economische indiciën 47
 - C. Sociale indiciën 54
 - D. Niet weerhouden of contra-indicaties 74
 - § 3. Procedure 79
 - Afdeling 3. De gewoontelijke, gemiddelde tewerkstelling 80
 - § 1. De gemiddelde tewerkstelling 80
 - § 2. Het ‘gewoonlijk’ karakter van de gemiddelde tewerkstelling ... 83
 - Afdeling 4. Het begrip ‘werknemer’ 86
 - § 1. Belang 86
 - § 2. Werknemers 86
 - § 3. Uitzendkrachten 89
- 4. De kaderleden 92
 - Afdeling 1. Principes 92
 - Afdeling 2. Criteria 94
 - Afdeling 3. Procedure en bewijslast 98
- 5. Het leidinggevend personeel 99
 - Afdeling 1. Principes 99
 - Afdeling 2. Criteria 100
 - Afdeling 3. Procedure en bewijslast 108
- 6. De kandidaten 110

Afdeling 1. Principes.....	110
Afdeling 2. Procedure.....	115
Afdeling 3. Kandidatuur bij ontslag in de occulte periode.....	119
Afdeling 4. Betwisting wegens rechtsmisbruik.....	121
Afdeling 5. Gevolgen van de nietigheid.....	126
7. De kiesverrichtingen binnen de onderneming.....	127
Afdeling 1. Inleiding.....	127
Afdeling 2. De voorafgaande procedure.....	128
§ 1. X-60: informatie & raadpleging.....	128
§ 2. X-35: beslissingen.....	130
§ 3. Betwisting voor de rechtbank (X-28).....	130
Afdeling 3. De eigenlijke kiesprocedure (vanaf dag X).....	131
Afdeling 4. Taalgebruik.....	136
8. De stemverrichtingen.....	136
9. Sociale verkiezingen en de rechter in cijfers.....	144
Afdeling 1. Methodologie.....	144
Afdeling 2. Het aantal geschillen.....	145
Afdeling 3. Het voorwerp van de geschillen.....	147
Afdeling 4. De betwisting van de kandidatuur op grond van rechtsmisbruik.....	150
Afdeling 5. De partijen.....	151
Afdeling 6. De overlegorganen.....	152
10. Conclusies en slotbedenkingen.....	153

DE SOCIALE VERKIEZINGEN EN DE RECHTER: KNELPUNTEN IN 2008

Herman BUYSENS en Tony VAN DE CALSEYDE..... 183

1. Inleiding.....	183
2. De inleiding van de zaak.....	184
3. De gevolgen van het karakter van openbare orde van de regelgeving....	187
3.1. Inleiding.....	187
3.2. De houding van de rechter ten aanzien van overeenkomsten tussen de partijen.....	188
3.2.1. Het akkoordvonnis.....	188
3.2.2. Het geground verklaren van de vordering.....	191
3.2.3. Het zonder voorwerp verklaren van de vordering.....	191
3.2.4. Afstand van geding en afstand van rechtsvordering.....	192
3.2.5. De handhaving van voorafgaande akkoorden?.....	193
3.3. Eenzijdige stopzetting van een opgestarte procedure.....	194
3.4. De afwezigheid van betwisting bij de vorige sociale verkiezingen ..	194
4. Wijziging van de vordering.....	195
5. Belang.....	198
6. Procespartijen.....	201

6.1. Inleiding	201
6.2. Onsplitsbaarheid.....	201
6.3. De notie “betrokken partij”	203
7. Het belang van de juridische grondslag van het beroep	207
7.1. Inleiding	207
7.2. De termijnen	207
7.3. De mogelijkheid tot hoger beroep	209
8. De bevoegde rechtbank	210
9. Conclusietermijnen	211
10. Derdenverzet.....	212
11. Taalgebruik	213
12. Rechtsplegingsvergoeding.....	214
13. De (on)partijdigheid van de arbeidsgerechten.....	219

EVALUATIE 20 JAAR WET BESCHERMING PERSONEELS- AFGEVAARDIGDEN

Christian DE GANCK.....	231
-------------------------	-----

1. Inleiding	231
2. Algemene vaststellingen.....	232
3. Knelpunten	233
3.1. Toepassingsgebied	233
3.1.1. De vakbondsafgevaardigden	233
3.1.2. De leden van de Europese ondernemingsraad.....	241
3.2. Begrip ontslag	244
3.3. Procedure ontslag om technische of economische reden	248
3.3.1. Begrippen	248
3.3.1.1. Sluiting.....	250
3.3.1.2. Afdeling van de onderneming.....	251
3.3.1.3. Een welbepaalde personeelsgroep.....	252
3.3.2. Procedure.....	253
3.3.2.1. Eerste fase : erkenningsaanvraag bij het bevoegde paritair comité	253
3.3.2.2. Tweede fase : procedure voor de arbeidsrechtbank .	256
3.4. Ontslag wegens dringende reden	259
3.4.1. Begrip	259
3.4.2. Procedure.....	260
3.4.2.1. Algemene vormverschillen	260
3.4.2.2. Bijzondere knelpunten.....	262
3.4.2.2.1. Ontslag wegens dringende reden tijdens de zogenoemde occulte beschermingsperiode.....	262

3.4.2.2.2. De schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst tijdens de ontslagprocedure.	263
3.4.2.2.3. Hypothese van de vernietiging door het Hof van Cassatie van het arrest inzake ontslag wegens dringende reden.	266
3.5. Sanctie bij onregelmatig ontslag.	268
3.5.1. Principes.	268
3.5.2. Regeling.	269
3.5.2.1. Re-Integratie.	269
3.5.2.2. Geen aanvraag tot herplaatsing.	272
3.5.2.3. Weigering of laattijdige aanvaarding van de herplaatsingsaanvraag.	273
3.6. Afstand van de beschermingsvergoeding.	275

ENKELE BEDENKINGEN BIJ VOORSTELLEN TOT WETSWIJZIGING

Isabelle VAN HIEL.	281
1. De voorgeschiedenis van de wet bescherming personeelsafgevaardigden.	281
2. Wijzigingen aan de wet bescherming personeelsafgevaardigden.	283
3. Ingediende voorstellen tot wetswijziging.	284
3.1. Voorstellen van de ‘rechterzijde’.	284
3.1.1. Uitstel van de sociale verkiezingen.	285
3.1.2. Voordracht van kandidaten.	285
3.1.2.1. Individuele kandidaturen.	285
3.1.2.2. Beperking van het aantal kandidaten.	286
3.1.3. Samenstelling van de arbeidsgerechten.	286
3.1.4. Verkiezingen in de openbare sector.	287
3.1.5. Vertegenwoordiging van de kaderleden.	288
3.2. Voorstellen van de ‘linkerzijde’.	289
3.2.1. Personeelsdrempel.	289
3.2.2. Deeltijdse werknemers en huisarbeiders.	290
3.2.3. Bevoegdheden van de afgevaardigden.	290
3.2.4. Procedure- en re-integratieplicht.	291
4. Vooral voor de achterban.	292